

<p>ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	58-12-2024( ) 8 беттің 1- беті
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік-медициналық сақтандыру»		

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: «Міндетті әлеуметтік-медициналық сақтандыру»

Пән коды: MAMS 4307

ББ атауы және шифры: 6B10105 «Қоғамдық денсаулық сақтау»

Оқу сағаты/кредит көлемі: 90 сағат (3 кредит)

Оқу курсы мен семестрі: 4 курс, 7 семестр

Тәжірибелік (семинарлық және зертханалық) сабактар: 25 сағат

Шымкент, 2024 ж.

ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық деңсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 2-беті

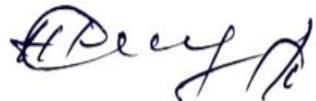
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік-медициналық сақтандыру» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 15 «10 » 06 2024 ж.

Кафедра менгерушісі:

М.Ф.К., қауым.проф.

Сарсенбаева Г.Ж.

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қогамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 3- беті

1. №1 Тақырыбы: Әлемнің дамыған елдерінде МС қалыптастыру тәжірибесі: артықшылығы мен кемшілігі.

2. Мақсаты: Білім алушылар дамыған елдердегі МС жүйесімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Европа елдеріндегі МС жүйесін;

2. Азия елдеріндегі МС жүйесін;

3. Дамыған елдердегі МС жұмысының ерекшеліктерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Европада МС жүйесінің ерекшеліктері.

2. Азияда МС жүйесінің ерекшеліктері.

3. ТМД елдеріндегі МС жүйесінің ерекшеліктері.

5. Пәннің соғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парагын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. АҚШ медициналық сақтандыру жүйесінің ерекшелігі неде?

2. Германияда алғашқы медициналық сақтандыру заңы қашан қабылданған?

3. ДДҰ қай елдің медициналық сақтандыру жүйесін ең үздік деп таныды?

4. Жапониядағы медициналық сақтандыру немен ерекшелінеді?

1. №2 Тақырыбы: МС қағидаттары. Медициналық сақтандыру жүйесін мемлекеттік реттеу.

2. Мақсаты: Білім алушылар МС қағидаттары, әлемдегі денсаулық сақтау үлгілері туралы білімін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. МӘМС Заңын;

2. МӘМС қағидаттарын;

3. Фаламдық денсаулық сақтау үлгілерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Денсаулық сақтау саласындағы негізгі проблемалар.

2. Жүйедегі туындастырылған қауіптер.

3. МӘМС таңдау себебі.

4. Әлемдегі денсаулық сақтау үлгілері.

5. Пәннің соғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парагын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. МӘМС заңы қашан қабылданған?

<p>ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	
<p>«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қогамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»</p>	<p>58-12-2024( ) 8 беттің 4- беті</p>	

2. МӘМС енгізу не үшін қажет?
3. Медициналық сақтандырудың қағидаттарын атаңыз.
4. Галамдағы денсаулық сақтаудың қандай үлгілерін білесіздер?

1. №3 Тақырыбы: Сақтандыру жүйесін қаржыландыру: тарифтік саясат.

2. Мақсаты: Білім алушылар сақтандыру жүйесін қаржыландырудағы ерекшеліктер жайлы білімін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қаржыландыру көздерін;
2. Жеке тұлғалардың МС-ға аударымдарын;
3. Жұмыс берушілердің МС-ға аударымдарын;
4. Кәсіпкерлердің МС-ға аударымдарын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. ТМКК қаржыландыру мәселелері.
2. МӘМС аясында көрсетілетін медициналық көмекті қаржыландыру.
3. Жоғары технологиялық көмек және оны қаржыландыру.
5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі
6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Мемлекет кімдер үшін қорға ақшаны аударады?
2. Жұмыс берушілер мен жұмысшылардың қорға аударатын жарналары қанша?
3. Жеке кәсіпкерлер қорға жарнаны қалай аударады?

1. №4 Тақырыбы: Сақтандыру қорының қызметі, құқықтары мен міндеттері.

2. Мақсаты: Білім алушылар сақтандыру қорының қызметімен, мәртебесімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қордың органдарын;
2. Қордың инвестициялық қызметтерін;
3. Қордың құқықтары мен міндеттерін;
4. Қордың басшысына қойылатын талаптарды.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қордың құрылтайшысы мен акционері.
2. Қордың активтері.
3. Қор жаражаты мен түсімдері.
4. Қордың аудиті.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық деңсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 5-беті

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парагын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қордың құрылтайшысы кім?
2. Қордың активтеріне не жатады?
3. Қордың атқаратын қызмет түрлерін атаңыз.
4. Қордың басшы қызметкерлеріне қойылатын талаптар қандай?

1. №5 Тақырыбы: Медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық көмек түрлері.

2. Мақсаты: Білім алушылар МС жүйесіндегі медициналық қызмет пакеттерімен жәнemedициналық қызметтерді сатып алу тәртібімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. МС жағдайындағы көрсетілетін медициналық қызмет пакеттерін;
2. ТМККК және МӘМС кіретін медициналық қызмет түрлерін;
3. Медициналық қызметтерді сатып алу тәртібін;
4. Көрсетілетін қызметтерді сатып алу шарты мен көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу ерекшеліктерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. МС жағдайындағы көрсетілетін медициналық қызмет пакеттері.
2. ТМККК медициналық қызмет тізбесі.
3. МӘМС медициналық қызмет тізбесі.
4. Медициналық ұйымдарды тандау тәртібі.
5. Медициналық қызметті сатып алудың ерекшеліктері.
6. Конкурсқа қатысу тәртібі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейісі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парагын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. ТМККК медициналық көмектің қандай түрлері кіреді?
2. ТМККК тізбесін кім және қандай мерзімге бекітеді?
3. МӘМС жағдайында медициналық көмекті сатып алудың ерекшелігі неде?
4. Конкурсқа қатысу тәртібі қандай?
5. Жекеменшік медициналық ұйымдар конкурсқа қатыса ала ма?
6. Конкурста басымдық қандай мекемелерге беріледі?

1. №6 Тақырыбы: Медициналық қызметтерді сатып алу тәртібі.

2. Мақсаты: Білім алушыларға медициналық қызметтерді сатып алу тәртібімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 6- беті

1. Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің қазіргі жағдайын;
2. Орталықтандырылған сатып алу жүйесінің жұмыс істеу тәртібін;
3. Дәрі-дәрмек шығынын МӘМС арқылы өтеудің артықшылығы мен кемшілігін.
4. Медициналық көмек сапасын бағалауға арналған параметрлерді;
5. Медициналық мекеме қызметінің негізгі қағидаларын;
6. Медициналық мекемелердің негізгі стратегиялық құндылықтарын;
7. Сапаны бағалайтын комиссияның жұмысын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазақстанның Ұлттық дәрілер формуляры.
  2. Амбулаториялық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктері.
  3. Стационарлық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктері.
  4. Ұлттық дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саясаты.
  5. Медициналық көрсетілетін қызметтер сапасына қойылатын талаптар.
  6. Сапа жөніндегі бірлескен комиссияның қызметі.
  7. Қор тарапынан көрсетілетін қызметке сараптама жүргізу тәртібі.
  5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі
  6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парагын қолдана отырып бағалау
  7. Эдебиет: №1-қосымшаны қараңыз
  8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):
1. Қазақстанның Ұлттық дәрілер формуляры туралы не білесіз?
  2. Рецептуралық дәрі-дәрмекке бағаны кім белгілейді?
  3. Дәрі-дәрмек шығынын МӘМС арқылы өтеудің артықшылығы мен кемшіліктерін атаңыз.
  4. ӘМС жүйесінде дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудегі күтілетін нәтижелер қандай?
  5. Сапа жөнінде бірлескен комиссия құрамына кімдер кіреді?
  6. Көрсетілетін қызмет сапасына қандай талаптар қойылады?
  7. Медициналық ұйымдардың тексеру нәтижелері бойынша қандай рейтинг жарияланады?
  8. Медициналық көмек сапасын бағалауда сақтандыру қорының ролі қандай?

1. №7 Тақырыбы: МС жағдайында әлеуметтік маңызы бар аурулардың проблемаларын шешу жолдары.

2. Мақсаты: МС жағдайында әлеуметтік маңызы бар аурулар.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы қазіргі заңнамасының жағдайы: қалыптасу тарихы мен жағдайын;
2. Медициналық құқықтың қайнар көздерін;
3. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының құрамын;
4. Денсаулық сақтау саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамалық жүйесін құрудың мақсаттары, міндеттері мен қағидаттарын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық құқық құқық саласы, ғылым және оқу пәні ретінде.
2. Медициналық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі және жүйесі.

ОНДҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қогамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 7- беті

3. Медициналық құқықтық қатынастар: түсінігі, құрамының түрлері.
4. Медициналық құқықтың жүйесі мен қайнар көздері.
5. Медициналық құқықтың қайнар көздерінің жіктелуі.
- 5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:** оқу кейсі
- 6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрдері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** чек парағын қолдана отырып бағалау
- 7. Әдебиет:** №1-қосымшаны қараңыз
- 8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):**
  1. Медициналық құқықтың Қазақстан Республикасы құқық саласы, фылым және оқу пәні ретіндеғі мәні неде?
  2. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі қағидаттарын әзірлеуде, азаматтардың медициналық көмек көрсетудегі құқықтарын қорғауда медициналық құқықтың рөлі қандай?
  3. «Медициналық құқықтың қайнар көздері» дегеніміз не?
  4. Медициналық құқық қайнар көздерінің қандай түрлерін білесіз?

№1-қосымша

Негізгі әдебиеттер:

1. Қошқарбаев, Е. Қ. Медициналық құқық [Мәтін] : оқу құралы / Е. Қ. Қошқарбаев ; ҚР БФМ. - ; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚАЗҰМУ баспаға ұсынған. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 306 бет.
2. Қошқарбаев, Қ. Қ. Медициналық құқық: оқу құралы ЖК "Ақнұр", 2013.
3. Семёнов, В. Ю. Экономика здравоохранения [Текст] : учебное пособие / В. Ю. Семёнов. - 2-е изд., перераб.; Рек. Учебно-методич. объед. по мед. и фармацевт. образ. вузов России. - М.: МИА, 2014. - 1000 с.
4. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Текст]: учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - 2-е изд., испр. и доп.; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 608 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Дәрігер мамандығына кіріспе. Клиника, құқық, этика және коммуникация негіздері [Мәтін] : оқулық / М.А. Асимов [және т.б.]. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 232 бет.
2. Введение в профессию врача. Основы клиники, права, этики и коммуникации [Текст] : учебник / М. А. Асимов, Г. О. Оразбакова . - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 244 с.

Электронды басылымдар:

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс]: учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1МБ). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM). - 15523.00 тг.
2. Медик В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс]: учебник / В. А. Медик., В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 МБ).

ONÝUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Міндетті әлеуметтік- медициналық сақтандыру»	58-12-2024( ) 8 беттің 8-беті	

- М.: Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2013. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
3. Менеджмент в здравоохранении. Сыздыкова К.Ш., Тулебаев Ж.С., Рыскулова А.Р., 2019/<https://aknurpress.kz/login>
  4. Міндетті медициналық тексерулерді ұйымдастыру мен жүргізуудің негізгі ережелері. Тлеубергенов Ж., 2020/<https://aknurpress.kz/login>
  5. Медициналық құқық. Қошқарбаев Е.Е. , 2014/<https://aknurpress.kz/login>
  6. Медицинское право Республики Казахстан [Текст]: учеб. пособие / К. С. Мауленов, Б. Н. Мауленова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы: Қазақ ун-ті, 2019. - 204 с. - 100 (таралым). -.<http://elib.kaznu.kz/>
  7. Мұхамбеков М.М.Денсаулық сақтаудағы менеджмент: Оқу құралы / М.М. Мұхамбеков -Алматы: «Эверо» баспасы, 2020 ж. - 348 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/626/
  8. Бөлешов М.Ә.Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау: оқулық /М.Ә. Бөлешов.- Алматы: Эверо, 2020. - 244 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/674/
  9. Токкулиева Б.Б.Денсаулық сақтаудағы экономика және қаржыландыру негіздері.Оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2020. – 192 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/453/
  10. Касымова Б.Т.Денсаулық сақтау экономикасы – Оқу құралы/Б.Т.Касымова,Қ.М. Сисенгалиева, Л.К. Магзумова. – Алматы; Эверо, 2020. – 260 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/849/